

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z 18 listopada 2016 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (numer wykazu prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: UA27)

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z projektem zgłasza poniższe uwagi. Rada stwierdza także, że projekt powinien zostać przygotowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego, do której zadań, w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2002 r. w sprawie utworzenia, organizacji i trybu działania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego (Dz.U. Nr 55 poz. 476), należy objęta projektem materia.

Akta rejestrowe, w tym akta sprawy rozpoznawanej przez sąd rejestrowy, staną się ogólnie dostępne przez internet zgodnie z projektowanym art. 10 ust. 1b. Dyrektywa 2009/101/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 48 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich w Rozdziale 2 „Jawność” określa zakres danych które powinny być dostępne bezpłatnie za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. Przedstawione propozycje polegają natomiast na przyjęciu niemal pełnej jawności akt rejestrowych, z wyjątkami określonymi w projektowanym art. 10 ust. 4a.

Projektowana regulacja powinna zostać przeredagowana, tak aby zakres danych udostępnianych publicznie, w formie elektronicznej, przez ogólnie dostępne środki, był określony na poziomie ustawowym, w sposób podobny jak w dyrektywie 2009/101/WE i zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 31, 47 i 51 Konstytucji. Akta sprawy sądowej zawierają różne dane, których ujawnianie mogłoby zostać uznane za niedopuszczalną ingerencję w prawo do prywatności, ze względu niewypełnienie przesłanki konieczności czy niezbędności by wprowadzać tego rodzaju regulacje.

Także wyznaczenie Ministrowi Sprawiedliwości zadania administrowania danych użytkowników systemu teleinformatycznego (projektowany art. 3a ust. 3) budzi wątpliwości natury konstytucyjnej. Przepis ten nie ogranicza zakresu danych jakie miałby przetwarzać Minister Sprawiedliwości i stanowiłyby podstawę do przetwarzania wszystkich danych zawartych w aktach rejestrowych prowadzonych w systemie teleinformatycznym.

Krajowa Rada Sądownictwa, nie negując potrzeby utworzenia Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych (dalej: Repozytorium), zwraca

uwagę na potrzebę doprecyzowania zasad dostępu do niego. Rozważyć należałoby możliwość przekazywania przez notariusza aktu wskazanego w projektowanym art. 92 § 11 ustawy – Prawo o notariacie (dalej: pnot) wprost do Krajowej Rejestru Sądowego.

Zdaniem Rady konieczne jest także przeprojektowanie przedstawionego **art. 92a § 3 pnot**. Ustawa powinna precyzyjnie określać jakie akty notarialne powinny być umieszczane w Repozytorium. Projektowany przepis ma charakter blankietowy i nie odpowiada zasadzie określoności prawa. Rada negatywnie ocenia uzależnienie zakresu danych umieszczanych w Repozytorium od uwarunkowań organizacyjnych i zakresu funkcjonalności oferowanych przez system teleinformatyczny Krajowej Rady Notarialnej. Rada zgłasza zastrzeżenia odnośnie celowości i zasadności zamieszczania w Repozytorium aktów notarialnych innych niż określonych w **art. 92 § 11 pnot**. Wątpliwości Rady pogłębia projektowany **art. 92a § 1 pnot**, który stanowi zapowiedź kolejnych przepisów dających podstawę do udostępniania danych zawartych w Repozytorium szerokiemu katalogowi podmiotów. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśla, że przetwarzanie danych obywateli, a zatem wkroczenie w wolności i prawa jednostek, musi każdorazowo znajdować uzasadnienie i powinno odpowiadać m.in. konstytucyjnej zasadzie proporcjonalności.